

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$ an 5 cor., $\frac{1}{2}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$ an 7 cor., $\frac{1}{2}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani a treia-oră 10 bani și timbru de 60 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografeia”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat „la loterie”

TRIBUNA

Înviere.

De undeva, din temnițele iernei, a eșit vânt cald de primăvară și cu adiere lină a isgonit gerul, a topit zăpada și a nimicit înghețul.

Vieață nouă a sădit pretutindenea pe pământ și miros de flori și cântec de păserele se înalță spre cer, vestind învierea.

E învierea naturii.

De multe mii de ani așa se întâmplă. Natura adoarme și învie. Și multe mii de ani așa se va întâmpla. Vecinic așa se va întâmpla. Pentru-că natura adoarme, dar' nu pier. Natura e neperitoare, ear' legile ei vecinice sânt.

Ved și admir învierea naturii și zic:

Este înviere!

Cred în înviere!

De undeva, din Nazareth, a venit un om, ca să propovăduiască cuvântul. Cuvântul era dela Dumnezeu; omul era din lume, și lumea nu l-a cunoscut. Și lumea n'a înțeles cuvântul, pentru-că cuvântul era adevărul. Omul a fost hilit și răstignit. Pe cruce a murit. A murit omul, dar' cuvântul, adevărul, a înviat.

Crucea, semn de ocară, a ajuns sfântă suvenir și simbol de credință, ear' din picăturile de sânge, scurse la trupina crucei, a isvorit o lume nouă, cu idei nouă, cu libertăți nouă, cu libertățile credinței.

Sămânța sfântă a fost sângelui versat, din care a răsărit o nouă ordine socială!

Fiiul omului, hilit și batjocorit, răstignit și îngropat, a înviat din morți, ca să dea vieață nouă omenirii, — pentru care a venit în lume și pentru care moarte a suferit.

Cu el a înviat ideea, care era dela Dumnezeu, pentru-că ideea era însăși — dumnezeirea.

Cred în învierea ideii.

Cred în învierea adevărului.

A înviat El, și cu El a înviat adevărul vecinic, pentru-că El era adevărul. Și totdeauna când se revarsă zorile zilei mărețe a învierii, ved desfăcându-se lanțurile sclăviei cari încâtușate țineau milioanele de oameni; și nouă speranțe mă cuprind, că va veni și ziua desfăcerii lanțurilor încă nedesfăcute. Pentru-că mai sânt oameni, mai sânt popoare, cari și astăzi poartă jugul sclăviei împilătoare.

Căci așa e rostul lumii. Nimic se nu fie vecinic și statornic în lume; nici bucuria, nici suferința, nici domnia, nici sclăvia. Vecinice sânt numai legile naturii și legile dumnezeirii, și ele ne garantează — învierea! Învierea sufletelor amărâte și învierea popoarelor asuprite.

Căci — este înviere!

De undeva, din Roma eternă, a venit un popor plin de vieață și a luat în stăpânire plaiurile acestea,

Misiune mare avea, ca în lume cât va sta, să reprezente divinitatea!

Misiune eternă, pentru-că eternă e divinitatea.

Voința divină l-a așezat aici, și earăși voința divină i-a conservat vieața, veacuri de-arîndul. Pentru-că puterea brută l-a pus de multe-ori sub genunchi. L-a hilit, l-a batjocorit, l-a aruncat în temnițe, — dar' poporul n'a pierit. Pentru-că voința dumnezească nu-l lasă să piară. Și nici nu va pieri; vecinic va trăi.

Și poporul acesta e încâtușat și-și așteaptă cu dor și cu sete zorile învierii. Și învierea va veni și pentru el.

Pentru-că este înviere.

Învierea naturii și învierea dumnezeirii.

Învierea sufletului, care e parte din dumnezeire și învierea popoarelor, cari dela dumnezeire sânt.

Cred în învierea popoarelor și aștept învierea poporului meu!

T. V. Păcățian.

Titanii.

Prefectul dela 1848, dl. Azentie Severu contemplând evenimentele, ce au urmat după memorabili ani 1848—9, zice în introducerea dela Răspunsul la „Cartea neagră”, că noi Românii avem drept să ne plângem, că totul și toate sânt perdute, afară de *vieață și onoare*, care e salvată.

„Perduți sânt — zice Azentie — 40.000 de tineri și bătrâni, dar' toți Românii verzi ca stejarul, al căror sânge a îngrășat la 1848/9 câmpurile, văile și munții Daciei superioare!

„Perdute sânt multe milioane, ce am sacrificat noi, frații și fii acestora, pe toate câmpurile de război și pe toate căile, alergând când la Blaj, când la Cluj, când la Sibiu, când la Innsbruck, chiar și la Pesta și mai în urmă la Viena...

„Perdut e comitetul de pacificațiune, perduți, morți, înmormântați sânt cei 13 prefeți ai legiunilor române cu tribunii, vicetribunii, centurionii și legionarii lor!

„Perdute sânt toate speranțele și nălucrile, cari și-le făceau unii Români, Serbi, Croați, în urma umflatelor promisiuni ale Maghiarilor.

Este în aceste șire mult adevăr, dar' trebuie să mărturisim, că în ele se cuprind și puțină esagerație pesimistă.

Multe și mari speranțe ale generației și luptătorilor dela 1848—9 s'au zdrobit, s'au nimicit încet pe încetul, în vârtejul evenimentelor ce au urmat de atunci încoace, dar' totul nu e pierdut.

Acum sânt 52 de ani moșilor și părinților nostri primăvara le părea mai încântătoare ca de alte-dăți, căci ea era prevestitoare desrobirii poporului român; soarele era mai cald, mai dulce, căci deodată cu razele lui răsăreau razele libertății, dorite de secol; Paștile erau mai înălțătoare, căci prevestiau reînvierea popoarelor; aerul părea mai curat, mai limpede, mai îndulcorat, căci deși era încărcat de nori vijelioși și amenințători, dar' de altă parte era plin de nădejdi înveselitoare...

Norii amenințători în curând s'au descărcat. Vijelia a erupt cu toată furia. Românii însă și-au știut ține locul. Ei s'au aruncat cu toată tăria lor în valurile furtunii și biruitori au eșit.

A mântuit vieața poporului n'a fost lipsă, căci scris este în cartea vecinicii cu litere neșterse, că *Românii n'aveți nu pier, dar' pe lângă salvarea onoarei naționale, luptătorii dela 1848 au*

pus temelii nerăsturnabile *născuțelor noastre naționale*, pe cari noi trebuie să zidim mai departe.

O pleiadă frumoasă de frunziși s'au ivit la 1848 pe câmpul înțelenit al luptelor noastre naționale. Și fiecare după aptitudinile, înclinarea și puterea sa pârtaș s'au făcut la luptă.

Andreiu Mureșan „deșteaptă” cu lira pe Români, Barțiu le arată cu peana calea drepturilor și luptelor politice-naționale, înțeleptii Bănuțiu, Șaguna, Șulufiu, Pumnul le dau sfaturi și povețe, se nu greșesc, Papiu Ilarian cu foc sacru juvenil îi îndeamnă la luptă, ear' Iancu, Azentie și Andreica, Balint, Buteanu și Ciorcheș, eroul dela Fântânele, Dobra, Vlăduț și tribunii Vasile Fodor, Micaș, Moldovan, Solomon și viceprefecții: Simeon Groza dela Rovine și Simeon Prodan dela Măgina, apoi Clemente Aiudanu, Frâncu, Todoran și alți mulți înving săbia și se pun în fruntea cetelor luptătoare, înrolate în legiuni...

Eată un șir necomplet al titanilor dela 1848, cari împreună cu legionarii, eroi anonimi, au desgroat gloria străbună și au salvat onoarea națională. Fiecare din ei, unii cu peana, alții cu cuvântul și ear' alții cu sabia, dar' toți împreună, au alcătuit și au înscris una din cele mai glorioase și ilustre pagini ale istoriei române!

Eată deci, că lupta și jertfirea lor n'a fost de giaba.

Dar' mai mult. Pleiada dela 1848 și-a continuat activitatea pacinică după revoluție, săvârșind unii din ei muncă de titani. Astfel Barțiu scrie istoria neamului, Bănuțiu propovăduiește în Moldova drepturile omului, Papiu Ilarian din postul său înalt se îngrijește de soarta Românilor ardeleni, Pumnul deșteaptă simțul național în Bucovina, ear' marii noștri Șaguna și Șulufiu, Iancu și Micaș dăruiesc nației lor totul ce au agonsit în vieață.

Marii, titanii dela 1848 mari au rămas și în zilele păcii. Lupta pentru nație n'au curmat-o, ci au continuat-o cu zel, neîntrecut de nimenea din noi până acum. Esemple neperitoare au statuit ei: la 1848 esempe de vitejie, curaj, caracter și prevedere, mai târziu de abnegație, înțelepciune și sirguință neîntrepută, puse toate în serviciul poporului român.

Ei au scos poporul nostru din apatia seculară, l-au încheșat și au pus baza luptelor și fetei lui politice.

Eată rezultatul luptelor și muncii lor, resimțit până azi.

Secoli vor trece în șir, secolii îndepărtați și nesfârșiți și generații după generații se vor adăpa din ideile mărețe dela 1848, din esempele statuite de marii noștri de atunci.

Nu e pierdut deci totul, dar' totul se poate câștiga, pășind pe urmele și pe calea brăzdată de generația, mare la suflet și de mari fapte, dela 1848.

Silvestru Moldovan.

Un nou atac.

Guvernul unguresc și-a pus ochii pe fondurile grănicărești ale Născușenilor. A comis un nou atentat la întregitatea lor. A aprobat proiectul direcțiunii silvanale și în contra hotărârii comisiunii de opt, în contra hotărârii chiar a congregației, a ordonat clădirea unui palat silvanal în preț de 240.000 fl. și introducerea catastrului, care va costa patru milioane.

Români născușeni! Vreau să vă nimicească. Treziți-vă și ridicați glasul vostru protestator în contra măsurilor luate numai pentru a vă ruina și desmoșteni.

Români născușeni! Apărați-vă avutul vostru!

IUNIUS.

Golgotha..

Răstigniți! Răstigniți! pe el... Ura! fariseii și vameșii. Ear' Omul-Dumnezeu, întruparea idealității divine, trebuia să îndure a fi osândit de nemernici. Trebuia să ia în spate greaua cruce a răstignirii și în sudorii de sânge trebuia să ducă spre... Golgotha.

Pentru cine-a suferit? pentru cine s'a jertfit Mântuitorul? Pentru omenime, pentru idealul păcii și al bunei învoiri între oameni...

Christos a înviat! Christos a înviat!... vestiați uimiți și fericiți, ucenicii Lui. Cuvântul trup s'a făcut, așa după cum El le-a spus: a treia zi dela martiriul sfânt, Omul-Dumnezeu a înviat...

Cine-a înviat și pentru cine a înviat? A înviat Isus-idealul; și a înviat pentru omenime...

Apostolatul lui Isus, simbolul apostolatului pentru ideal. Martiriul Lui, simbol al sacrificiului pentru ideal. Învierea Lui, simbolul triumfului care trebuie să-l aibă idealul...

Aceasta-i vieața lui Isus din Nazareth, dumnezeiasca vieață a Mântuitorului lumii. Și vieața asta ideală, sublimă în concepțiile, în acțiunile, în scopurile, în idealurile ei — trebuie să fie pilda eternă care să lumineze vieața oamenilor, creații și ei după chipul și asemănarea Celui Atotăpător. Vieața pentru ideal, prin muncă, jertfire și chiar martiriu — dacă se cere — eată singura vieață morală posibilă omenimei.

Nu sântem noi oameni, dacă n'avem ideale. N'avem noi ideale, dacă nu sântem gata să ne și sacrificăm pentru ele, ori-cât de mare ar fi sacrificiul reclamat.

Fiecare om, în care nu-i stinsă schinteia divină, poartă în vieață o cruce spre Golgotha. Crucea simbolizează lupta pentru ideal; Golgotha reprezintă jertfele ce trebuiesc aduse idealului. Unora li-e scris să ducă o cruce mai ușoară, altora o cruce mai grea. Unii sucombează în calea anevoioasă către Golgotha; alții învie prin înasfă suferință lor și triumfează. Dar' toți cari vrem să fim oameni, avem să muncim în numele crucei și pentru crucea-idealului.

Așa a fost. Așa este! Așa va să fie în veci și pururea. Oată vreme vom rămâne oameni după chipul și asemănarea lui Dumnezeu...

Miliarde de oameni au trăit și miliarde trăiesc și miliarde vor mai trăi. Însă câți și cari dintre acestia au înviat — după moarte? Câți și cari au devenit cu adevărat nemuritori? Puțini, disparent de puțini, față cu imensitatea maselor muritoare; și totdeauna numai aceia cari au muncit, au pățit, s'au jertfit pe sine pentru ideal, numai acei ce-au dus crucea idealului și nu s'au înspăimântat și n'au dat înapoi în fața Golgothelor...

În istoria popoarelor, nume celebre și a pururea neperitoare vor grăi necontenit de ucenici vrednici ai Mântuitorului. Totdeauna, grăi vor nemuritori despre nemurirea idealului. Totdeauna, pildă vor viețile lor. Totdeauna, însuși vor figurile lor lumea...

Neam vrednic, trăitor după sfânta lege a lui Isus, luptător aprig pentru ideale și jertfitor nepergetat idealului, noi Românii am dus de când există crucea dumnezească a idealului. Nu ne-am înspăimântat nici de Golgotha. O singură dată, îndoială n'am încercat în sufletul nostru, când vorba era, să ne jertfim pentru idealurile noastre.

Urieși martiri au făcut să strălucească în aur și în foc divin istoria noastră. Figuri de martiri ca Sava Brancovici, Horia și tovarășii lui, Avram Iancu și ceilalți prefeți și tribuni martirizați, la olaltă cu sutele de mii ale luptătorilor și martirilor libertății românești, — toți aceștia strălucesc în chip vestalin vatra eternelor flăcări ale idealismului nostru...

Astăzi, după sute de ani, noi serbătorim tot în toată lupta pentru ideal sfânta Înviere. Și astăzi, ca de atâtea sute de ori înainte, noi să preamărim în Înviere simbolul de îmbărbătare pentru lupta de ideal. De oare-ce și astăzi, Învierea constituie pentru noi indemnul dumnezeesc spre luptă și spre jertfire și garanția nestăruată a triumfului, care va trebui să încunună și idealurile noastre.

Duhul sfânt al idealnicului Avram Iancu, — el se ne conducă și acum în decurgerea violentă a luptei pentru ideale. Iancu și ceilalți eroi-martiri asemenea Lui, să ne inspire gândirea noastră.

stră, să ne lumineze mintea noastră, să ne înarmeze voința noastră — pentru-că ei sânt ucenici vrednici ai pildei Mântuitorului de veci.

Vrășmași ne pregătesc Golgotha. Dar' noi să vedem peste Golgotha și, dacă e nevoie, prin Golgotha, — Învierea.

Sbiară cu turbare fariseii și vameșii: Răstigniți! Răstigniți! poporul român!... Noi însă, poporul întreg, să privim cu evlavie spre cer, să ne închinăm, osana strigând, icoanei sfinte a lui Isus, — și fără teamă să răspundem și să credem totdeauna —

Christos a înviat!

Ioan Seurtu.

Datorință națională.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”, în adunarea sa generală din Lugoj primise cu aplauze raportul asupra propunerii comitetului central pentru înființarea unei case naționale, care să cuprindă în sine muzeu istoric, muzeu etnografic domnesc și o bibliotecă înzestrată îndosebi cu operele și scrierile referitoare la vieața națiunii române, atât de bogată în fapte eroice.

În acel raport, semnat de Dr. Alexandru Mocsonyi și Dr. Vasile Hossu se zicea: „Credem a vorbi în numele d-voastre, când dăm asigurare comitetului central, că adunarea generală va întâmpina întotdeauna cu cea mai viasă bucurie și va sprigini, fără preget toate propunerile acelea, pe cari le-ar înainta comitetul în direcțiunea acestora.”

Au trecut de atunci patru ani. Comitetul central, amăsura încurajării date în Lugoj și mandatului primit în adunarea generală dela Medias, a început lucrările pregătitoare pentru realizarea planului. Ne incumbă acum nouă datorința de a-l sprigini în lucrările lui și a conlucra fiecare după putință, pentru-ca în curând casa noastră națională să fie dată menirii sale.

A vorbi la acest loc despre însemnătatea astorfel de instituțiuni în vieața unui popor și despre necesitatea lor special pentru noi, Românii ciscarpatini, este a repeți numai ceea-ce atât de convingător ni-a spus-o dl. Mocsonyi în memorabila adunare dela Lugoj și ceea-ce de altcun tot o știm, o simțim în interiorul nostru.

Vedem și simțim toți sărăcia noastră pe acest teren, sărăcie provenită din propria nepăsare, și rușinoasă mai ales dacă ne punem în comparație cu popoarele conlocuitoare. Cui nu va fi doar' cunoscută abundența de muzee, cari cuprind până și cele mai mititele lucruri ce oare-care referință la istoria și vieața Maghiarilor, multimea de documente și scrieri referitoare la trecutul și luptele lor, — muzee aflate aproape în fiecare orășel cu poporație maghiară! Cui nu bogăția muzeelor, arhivelor, bibliotecelor săsești? Ear' Sărbii, o mână de oameni, între multe alte reuniuni și societăți culturale au pe „Sepska Matice”, cu avere de peste un milion florini. Numai noi am fost până acum lasă-mă să te las, și ori de câte-ori aveam lipsă de vr'o scriere, de vr'un izvor sau document referitor la istoria trecutului nostru, trebuia să alergăm la străini, căci noi nu ne-am îngrijit să ni-le adunăm și păstrăm la noi acasă, în muzeele noastre proprii. Drept, că Maghiarii au sprigin la care noi nu putem conta; drept, că Sașii sânt bogăți, — dar' să ne uităm că noi sântem mai mulți, trei milioane! și umăr la umăr a bună-seamă vom pute face și noi ceva. Ni-a lipsit însă zelum și simțul de datorință națională.

„Asociațiunea” a făcut începutul pentru suplinirea tuturor acestor lacune și pentru a ne ridica cu timpul și noi în rîndul popoarelor conște de însemnătatea și valoarea lor, cum și conște de datorințele ce le-au față de ele înseși. Precum se știe, a deschis încă în 1897 o listă de contribuiri citorale pen-

tru acoperirea speselor împreunate cu înființarea casei naționale, respective muzeului. Au contribuit numeroși Români de inimă, care cu cât a putut și cât zelul se l-a îndemnat să jertfească spre acest scop. Băncile noastre încă și-au cerut loc între citorii casei naționale. Dar... e prea puțin încă! Dela trei milioane de Români ar fi trebuit să încurcă mai mult, chiar și peste suma preliminară, și nu în curs de patru-cinci ani, ci cel mult într-un an. Pe lângă această listă de contribuiți benevole, comitetul „Asociațiunei” a esoperat dela guvern concesiia pentru aranjarea unei loterii în favoarea casei naționale. Sigur, ar fi fost cu mult mai decoroasă realizarea frumosului plan, dacă pe acea listă de contribuiți am fi contribuit toți cu obolul nostru, când a bună seamă s'ar fi adunat încă prea destul, și astfel nu ar fi fost lipsă de loterie. S'a făcut însă, și bine este că s'a făcut. Să aibă ocaziune toți, și cel sărac și cel bogat, a contribui barem *indirect* la înființarea muzeului.

Căți vom fi oare cei cari dăm și căți cei cari nici pe această cale nu contribuim cu nimic la realizarea lui?... Avem zile de sărbători mari. Sărbăm praznicul *Învierii*, al *renașterii*. În firul veseliei acestor sărbători se meditam deci nițel și asupra *renașterii* din indiferențismul nostru național de până acum. Să accelerăm această renaștere prin împlinirea *datorințelor noastre naționale*, contribuind fiecare cu obolul sau la înființarea instituțiunei menite a ne fi adăpost pentru tot ce ca națiune avem mai scump: elenodiile noastre istorice și etnografice.

Aurel Trif.

Economia Ungariei.

În Franția munca își prăznuiește sărbătoarea bine meritată. În Germania stat și societate lucră din răspuțeri pentru desvoltarea muncii cinșite. Rusia cheltuește sute de milioane, pentru-ca prin Orientul depărtat drumuri nouă se deschidă muncii rodnice. În România se deschid drumuri nouă, se fac întocmiri și așezăminte potrivite pentru încurajarea muncii. În toate statele lumii culta munca economică e spriginită și încurajată — după-cum ea merită — pentru-că știut este, că în timpul de față muncii economice i-s'a dat unul din cele mai de frunte locuri pe arena activității omenești.

Și cu toate acestea la noi în țeară puternicii zilei, departe de a sprigini munca, se năpustesc cu furia șovinismului asupra tuturor pornirilor noastre economice. Nenorocirea lor și a țerei acesteia a voit ca guvernății nostri să facă și din terenul economic, teren de experimentații pentru nebuna lor poftă de maghiarizare.

Orbiți trebuie să fie Maghiarii dela putere când nu ved, că prin încercările lor de maghiarizare pe terenul economic nu numai că nu-și vor ajunge scopul, dar slăbesc puterea de viață și de rezistență a țerei. Nimicose dorul de

muncă și omoară spiritul de întreprindere a majorității cetățenilor.

Nu înțelegem ca în Ungaria — stat poliglot fiind se poată cineva să justifice existența unei *singure* economii naționale în sensul strict al cuvântului. Pe deplin justificate sunt însă atâtea economii naționale, câte națiuni formează statul ungar.

Toate economiile naționale apoi — pot și trebuie chiar să formeze o singură economie — *economia Ungariei* — care la rândul ei se-și ocupe locul cuvenit în economia universală.

Ar fi o mare fericire pe țeara noastră, dacă și Maghiarii astfel ar înțelege rostul lucrurilor, căci atunci progresul economic nou și mareșt avânt ar lua.

Atunci fiecare națiune ar munci și și-ar desvolta economia ei națională. La acțiuni mai mari cu drag am pute ved cum două sau mai multe economii se întovărășesc pentru mai sigură izbândă.

Statul, ca supremul și cel mai puternic factor și-ar împărți spriginul moral și material asupra tuturor economiilor formate.

Nu mai în chipul acesta se poate spera la noi un puternic și un real progres economic. Numai în chipul acesta ar pute țeara noastră să fie puternică și independentă, căci numai în libertatea deplină se desvolată dorul de muncă și spiritul de întreprindere.

Nu înmulțirea armatei și nici plasările lui *Bekies*, — fără o economie sănătoasă va da puterea adevărată a Ungariei.

De aceea puternicii zilei cruce-ne cu plasările, nu forțeze filialele Centralei de credit din Budapesta prin locurile locuite de Români, nu spriginească lilele străine și nu impedeze progresul economiei noastre naționale. Și atunci progresul își va lua drumul său și fericirea îmbrățișa-va țeara noastră.

Vasile C. Osvadă.

Asigurați avutul vostru!

Ziua învierii, ziua veseliei de obște, ziua păcei și dragostei neprihănite — credem că mai potrivit și mai demn o prăznuim — dacă după-ce prinos adus-am evlaviei creștinești — în dragoste frățască sfătuiune-vom cum și ce să dregem ca să ne păzim împrumutat de loviturile și primejdiiile, ce în ori-ce moment pot veni asupra noastră și asupra avutului nostru.

Convinși de dragostea, ce frunțașii neamului o păstrează poporului nostru, credem că glasul nostru nu va răsună în pustie, când îndemnăm ca acum în zilele de sărbători să pună temelie unei învoiei pe cât de simple pe atât de fositoare.

Scopul acestei învoiei să fie: *asigurarea vitelor în cas de moarte sau mai bine despăgubirea proprietarului de vite care a îndurat pagubă prin pierderea sau schilăvirea vre-unei vite*.

Eată cum ne închipuim noi această învoială:

Proprietarii de vite din un sat fac între ei un contract, o învoială, prin

care se obligă reciproc că de câte-ori vre-unul din cei subșorși la învoială va suferi pagubă prin moartea sau schilăvirea vre-unei vite, ceilalți soți — în proporția stabilită — vor rebonifica această pagubă.

O astfel de învoială se poate încheia pe un an, pe doi, pe cinci și pe mai mulți ani.

Proporția după care soții păgubului au să contribuie la pagubă se poate stabili și în modul următor:

Proprietarii de vite care încheie învoiala se împart în 3 clase: În clasa primă să se înșirue proprietarii, care au 4 și mai multe vite de jug. În clasa a doua aceia care au 2 vite de jug și în clasa a treia aceia care au numai vite mai mici (2 juncuți, 2 vițe, o vacă etc.) Având această împărțea, să se stabilească următoarele taxe:

De câte-ori moare ori se schilăvește o vită de-a vre-unui proprietar iscolit la învoială:

Cei din clasa I. au să plătească 3 coroane; cei din clasa II. 2 coroane, și cei din clasa III. 1 coroană.

După-ce s'a încassat suma, să prețeste vite ce a pierit sau s'a schilăvit și apoi prețul stabilit să plătește proprietarului păgubit.

Suma ce eventual ar rămâne — (încassându-se mai mult decât prețeste vite), — să depune ca fond de rezervă. Cu timpul din acest fond, ce de sigur ar crește mereu, s'ar pute cumpăra de pildă vaci de prăsilă din rasele nobile sau s'ar pute face alte lucruri de folos pentru cultura vitelor.

Pentru-ca lucrul mai bine să se facă, ar fi de dorit ca învoiala aceasta să se încheie prin reprezentanța comunală și slujbașii comunei să se însărcineze cu executarea hotărârilor luate (cu încassarea taxelor, prețuirea și plățirea pagubei).

Fiind întreg lucrul atât de simplu și ușor de înțeles, credem că alte lămuriri nu sunt necesare. Urmează deci acum numai inițiativa, ce credem că o vor lua frunțașii nostri, cu deosebire cei dela sate.

Bine ar fi când învoirea asta s'ar face acum în zilele de sărbători ale învierii, pentru-ca pe lângă bucuria religioasă, poporul nostru să simtă și bucuria asigurării avutului său, câștigat cu atâtea amarnice sudori și cu atâtea muncă istovitoare.

Vasile C. Osvadă.

Revistă esternă.

Războiul în Africa-sudică.

Situația e neschimbată. Știri nouă nu sunt și unii optimiști englezi cred, că Roberts nu are ce raporta, de oare-ce acum ia ultimele dispoziții pentru înaintare.

Burii tot mai cutezător atacă și hărțuiesc trupele engleze. Zilele trecute un căpitan al lor, *Fronemann* a alun-

gat 400 de Englezi peste Orange, le-a luat multe vite și tot el raportează, că Burii au aruncat în aer podul de lângă Bethulie.

Se anunță mai departe, că trupa lui *Carrington* a plecat, prin teritor portugez, spre Transvaal. Din Pretoria au fost trimiși în Rodezia 250 de Buri, ca să ație calea lui *Carrington*.

Membrii deputației transvaalice, *Müller* și *Dr. Leyds* au fost primiți în audiență de regina Olandei; ei au avut o întrevedere de 2 ore cu consilierul de stat *Asser* și au fost primiți și de mama reginei. Deputația și-a câștigat convingerea, că puterile europene nu vor interveni în favoarea păcei. De aceea visita la Petersburg, Paris și Berlin va fi numai formală. Are însă deputația speranță în intervenția lui *Mac-Kinley*.

Din toată lumea.

Din Spania.

Cabinetul și-a prezentat demisia și regina-regentă a primit-o. *Silvela* a compus o nouă listă de ministri, cari au fost și denumiți. Prim-ministru a rămas *Silvela*. — Ministerul lucrărilor publice s'a împărțit în 2 secții: de instrucție și de lucrări publice.

Creștinii în China.

În multe părți ale Chinei poporul a format cete armate de apărare. Guvernul din Peking a dat ordin vicereșilor și guvernatorilor se provoace cetele, ca să nu atace sau persecute pe creștinii.

Țarul în Paris.

În cercurile bine informate din Paris se vorbește, că Țarul pe la începutul lui August va merge la Paris, pentru a visita expoziția.

Dela expoziția din Paris.

Duminecă, în prima zi a expoziției numărul vizitatorilor a fost cam 180.000, dintre cari 60 de mii cu intrare liberă. La expoziția dela 1889 în prima zi numărul vizitatorilor a fost 151.255, dintre cari 40 mii cu intrare liberă. Astfel acum s'a obținut un rezultat mai favorabil, care însă un corăspunde așteptărilor Parisienilor.

Luni, a doua zi de Paști, vizitatorii au fost și mai puțini, anume 150 mii, dintre cari 32 mii cu intrare liberă.

Causa, că frecuența nu e mai mare este a se căuta în împrejurarea, că expoziția nu e deplin aranjată. De altcum s'a calculat, că numărul vizitatorilor cu taxe trebuie să fie în total de 65 milioane, ca să nu rezultă deficit material.

În zilele dintăi publicul a circulat, în măsură mai mare pe calea principală, numită *Calea națiunilor* (Rue des Nations), pe care sunt înșiruite paviloanele diferitelor popoare. Dintre paviloane mai complet e aranjat pavilionul austriac.

Deschiderea oficială.

Deschiderea oficială, după cea de Sămbătă, s'a făcut Luni, la 16 Aprilie prin un banchet de 160 tăcamuri. În locul de frunte sta nunțul papal *Lorenzelli* și reprezentanții marilor puteri, apoi întreg corpul diplomatic, președinții camerei și senatului, ministrii, autoritățile civile și militare, șefii justiției, numeroși depu-

tați și senatori etc. După banchet a fost o mare recepțiune în *Elysée*, apoi concert și bal.

Secția rusească.

În 17 l. c. s'a deschis secția rusească. A fost prezent *Loubet*, ministrul *Deleassé* și *Millerand* și personalul secției. Președintele *Loubet* a fost primit de marele ambasador rusesc, prințul *Urusov* și de prințul *Tenitsev*, comisarul superior al Rusiei. Musica a înțonat *Marseillesa* și imnul național rusesc.

Prințul *Urusov* a prezentat lui *Loubet* cel mai interesant obiect al secției: harta Franței, bătută cu petri scumpe pe care o dăruit-o Țarul națiunei franceze. Harta are o suprafață de 4 metri pătrați și strălucesc pe ea petri scumpe cari indică orașele Franței. Parisul e indicat prin un rubin uriaș, *Marsilia* prin un smaragd minunat, care singur a costat 18.000 de ruble. Darul întreg l-a costat pe Țarul 1½ milion ruble. Riturile sunt marcate cu sirme de platină. La harta aceasta au lucrat 80 de artiști timp de trei ani.

Pavilionul Transvaalului.

Între paviloanele statelor se află și al Transvaalului. Din public îl vizitează foarte mulți. În pavilion însă sunt puține obiecte: hartele Transvaalului, câteva peisagiuri în fotografie, o piramidă din lemn aurit etc. Este apoi o uriașă biblie, împodobită cu portretul lui *Kruger*. Biblia e sub sticlă; publicul a cerut în mai multe rânduri să fie ridicată sticla și atunci damele au acoperit cu flori portretul lui *Kruger*.

Din cronica veacului XIX.

— Date memorabile. —

22 Aprilie.

1848. Consistorul din Sibiu convoacă pe protopopii la adunare în Blaj pe 3/15 Maiu, poruncind să iee cu sine din tot protopopiatul și din partea mirenească pe cei mai pricepuți și mai deștepți.

1849. Armata Sărbilor, adunată de archiepiscopul *Raiacich*, se bate cu Ungurii la *Mokrin*.

1860. Se decretă de nou împreunarea Bucovinei cu Galiția.

1872. Apare ordinul guvernului, despre procedura de presă excepțională pentru Transilvania.

23 Aprilie.

1848. (Ziua de Paști). Românii din Brașov și o conferență la care participă și *S. Bărbăntu*. Se învoiesc în punctul naționalității, și contra uniunei. Hotărâse se cheme la adunarea națională din Blaj și pe Românii din Bănat, însoțite de *Murgu*. — Clericul *Moldovan*, în călătoria sa de apostolat sosește în *Tirimia-mare*. Află oprirea adunării dela *Dumineca Tomei*. E zdorbit de această veste, dar se reulege și la hotărârea: „*totuși vom merge*”. — *Eră. Hivado* lansează o proclamațiune contra „*turburătorilor poporului român*”. Laudă „*generoasă națiune română*”, care va cunoaște pe acești „*amăgitori*”, singurii dușmani ai Ungurilor.

1849. *Iancu* se întâlnește noaptea cu *Azentie* în *Abud* și-i arată scrisoarea lui *Dragos*, prin care cere să negocieze. *Azentie* se declară contra neavând nici o încredere în cuvântul Ungurilor.

1862. Guvernul Transilvaniei se mută dela Sibiu la Cluj.

De atunci mergea adese-ori acolo. Când isprăvia cu lucrul acasă, schimba hainele și lua drumul spre castel. Adeșori venia trăsura la ora hotărâtă după ea. Și când geseau căteși 3, mama, fiul și *Cornelia* la o masă mică în florărie, și în samovarul de argint cloțotia apa pentru ciau, ear' ei vorbeau intim și animat, — părea că se cunoșteau deja de mult, că fuseseră pururea împreună. Ce momente senine și dulci.

Acum toate s'au sfârșit! Două săptămâni de când se luptă cu gândul acesta ce-i trece năvalnic prin suflet.

S'au sfârșit din ziua când voinde se meargă veselă la castel, mamă-sa îi ținu călea.

— Unde mergi? nenorocit-o! Nu vezi tu privirile batjocoritoare de cari rușine ar trebui să-ți fie? Nu auzi șopotele ironice de dispreț și bănuielele întregului sat? De ce te plimbi prin parcu împingând fotoliul baronului? Tu singură cu el? Ii stringi flori și îi încălzești mâinile în mâinile tale? Toader al Simului povestește prin sat și satul, rîde de tine. Ce ești tu? Servitoare la castel ori... ori...

Grozave și aspre erau cuvintele mamei...

Și erau fără motiv. *Cornelia* plângea nopți întregi nedormite, și se consuma în paroxismul durerii.

— De-aș muri!

În cuvinte scurte și categorice, tatăl ei îi spuse că are să fie nevasta învătătorului veduv.

Era om cu stare dascălul. Cam puțin inteligent dar și tată a doi băieți mici urți și murdari, — dar' popii îi convenia, și — s'a isprăvit.

A doua zi de Paști avea să-i fie logodna.

O trăsură se oprî dinaintea casei,

la nevasta administratorului, care avea un pian vechiu și căreia îi făcea plăcere să-i asculte arta.

Dar' acum, avea distracție minune mare!

La insistența ei, învățătorul formase un cor bisericesc, la care cântau fete și flăcăi din sat. *Cornelia* îi instrua, căci dascălul pricepea atâtea musică, cât țeranii ungurește.

— Nu așa fetelor! Ce înțindeți cu-vintele!

Christooooos...
— Ea-n ascultați la mine: *Cristo-o-s a i-i-i-nvi-i-at*.

Afară lângă școală în fața casei administratorului sta o trăsură. Dna baroneasă, proprietăreasa, venise să vază de băiatul bolnav al funcționarului ei. Nevasta acestuia gesea sfioasă înaintea doamnei bătrâne, căreia îi oferise loc de onoare pe canapea.

Deodată doamna se sculă, merse repede la fereastră, o deschise și asculta cu mult interes cântarea ce se auzia.

— Cine cântă atât de frumos?

— Domnișoara *Cornelia*, fiica preotului.

— Ce voce frumoasă are... și căzută pe gânduri.

În școală se finise proba de cor... Peste 5 minute trăsura baronesei sta înaintea casei preoțești.

Ear' jumătate de oră mai târziu, *Cornelia* admira în tăcere eleganța apartamentelor din castelul „*Doamnei*”.

Stând gânditoare înaintea unui mare cămin german aștepta pe dna baroneasă, care se depărtase pentru câteva momente, și cugeta asupra tristei istorii ce i-o spusese acasă.

Avea și baroneasa un singur fiu. Și îl adora. Crescuse în străinătate, trăind pentru pasiunile-i nobile și gustând din toate plăcerile vieții, ce-i

permitea etatea, starea socială și averea enormă.

În fine se logodise cu o cântăreață celebră, pe care o iubea.

Scurt timp înaintea căsătoriei, descoperi că logodnica lui — îl înșela! Cu un glonț de revolver el voi să-i răsplătească necredința. Glonțul însă nu o nimeri; — al doilea nimeri mai bine — și *Eugen* deveni aproape sinucigaș. Din norocire plumbul atinsese numai ușor plămânii, și dibăcia celor mai renumiți medici i-a salvat viața.

Acum era acasă. Cu corpul debil și bolnăvicios, cu sufletul zdruncinat trăia retras și desgustat de viață.

— *Eugen* dragă, îți present pe domnișoara *Cornelia* *Dorian*.

Cornelia tresări la înțrerea în elegantul salon.

Palid, slab, acoperit până-n brâu cu o plapomă subțire, zăcea baronul *Eugen* între perine de mătășă, degetele lui nervoase tremurau și desfrunzeau mecanic un mănunchiu de liliac alb, ear' în ochii negri ca noaptea licărea un foc fantastic și nestatornic, ca flacăra unei candelă ce se stinge.

Cornelia nu auzia ce-i vorbea el cu glas stins, nu știa ce răspunde, încurcată cum era vedea numai zimbetul ironic de pe buzele lui incolore, și o roșeață intensă îi sbura peste față.

— Ce găsești! — cugetă *Eugen*. Ear' ea zicea, mai întâiu: „*Sărmanul!*” ear' mai târziu: „*Uff!* de-aș fi acum acasă!”

La insistența baronesei, *Cornelia* se așeză la pian, și încep să cânte. „*Tu oare ești perdută...*”

Cu primele accorde ale melodiei visătoare se răspândi o pace tainică și dulce prin salon.

Afară ploua. Vântul isbia stropi de ploaie în giumurile mari de cristal, și trecea cu vijăi sălbatic prin coronoalele platanilor

dinaintea casei. În cămin ardea un foc viu, împlinind odaia de căldură plăcută. *Cornelia* cânta. Cu vocea ei dulce și pătrunzătoare plină de sentiment cânta, cânta uitându-și unde se află, uitând zăpăceala, fără a mai vedea nimic din ce se petrecea în dorul ei.

Eugen ascultă indiferent primele tacte de musică, apoi surprins de frumusețea lor, încep să se intereseze mai mult de pianistă. Ear' când sburără primele tonuri melodioase de pe buzele *Corneliei* o metamorfoză ciudată se întâmplă cu dînsul.

Înmărmurit, cu ochii deschiși, tremurând făc o efortare desperată să se ridice... părea că voește să sară drept în picioare... să alerge la *Cornelia*...

Nervii îi erau încordați la estrem, ear' buzele lui tremurătoare murmurau fără de rost: *Dora... ah Dora!*

Mamă-sa ingenunchiase lângă el. Ear' când încordarea îl slăbi de tot, căzu ostent în brațele ei, și își ascunse fața inundată de lacrimi la pieptul ei. Zi cu soare. Joia patimilor.

În grădinița popei înfloreau zămbile și violele, pe straturile bine îngrijite. *Cochet* se îmbrăcaseră arbori și tufe cu subțire haine verzi de sărbătoare; ear' prunii și cireșii ningeau mirisitoare flori albe.

O păreche de rândunele gingașe își zidea cuib sub streșina de șindilie deasupra ușei bucătăriei, și ochiau curioase în lăuntru, privind cu milă la ochii plânși și fața palidă a fetei ce sta cu șorțul plin de pete pistrițe la masă, și vâpsia ouă pentru Paști.

E *Cornelia*, însă nespuse de schimbată. Unde sunt bujorii de pe față-i, unde-i risul vesel și privirea senină?

Au dispărut sub greul gândurilor ce sboară stoluri-stoluri prin sufletul intristat.

Ce mult i-s'a schimbat viața dela prima vizită la castel.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Măntuire.

De

Litana.

— *Cornelia!* sunt 3 ore!

Grăbită lasă *Cornelia* ferul de călcat, și împătură ultimul șorț de stambă.

Cu fața îmbujorată de zelul lucrului intră în odaie unde mamă-sa, preoteasa, gese la fereastră cosând.

— Grăbește, fata mamei, că sunt toți în școală.

Cornelia stă tăcută înaintea oglinzii, își grijește frizura deranjată.

Scote apoi din lădița mesei niște caiete de note, le învlește într-un jurnal vechiu, la pelerina pe umeri, pe cap un șal călduros și trage mănșile.

Pe urmă merge la bătrâna, se pleacă și o sărută pe frunte.

— Adio, mamă!

Eși repede.

Cornelia era unica fiică a preotului *S. Dorian*. De 20 de ani, frumoasă, inteligentă, își primise educația într-un institut distins. De câțiva ani, de când venise acasă, cu greu se putea împrieteni cu viața dela țeară. Iubia arta și literatura, ear' musica îi era cea mai mare pasiune.

Adese-ori, când sta la marginea rîulețului ce curge în dosul grădinei lor, cu mănecile sumecate, limpezind rufele, întona câte o arie de operă de *Mascagni*, *Weber* ori *Verdi*.

Cât ar fi dorit să aibă un pian! Dar' nu era posibil; bietele venite ce le da micuța parohie, abia ajungeau pentru trebuințele zilnice. Era mulțumită fata, când mergea, destul de arare-ori

24 Aprilie.

1848. Poporul nu vrea să creadă circulațiilor episcopale, că adunarea de pe Duminecă Tomai ar fi amânată pe 3/15 Maiu. La Chirileu curg necontenit deputații de pe sate să intre pe Moldovan ce se face. Se hotărăște, că totuși se merge din fiecare sat 4-5 oameni mai de frunte. — În Chichinda mare un conflict sângeros între Sârbi și Maghiari.

1849. Comuna Chislașu și Sărd (de lângă Alba-Iulia) ard aprinse de Unguri.

1894. Alt proces contra „Tribunei” la Cluj. Osândiți: Iovu Băbuși, Ioan Muntean, Aurel Lazar, George Lupu, Ioan P. Necșu. (500 fl. din cauzăuna „Tribunei”).

1899. † Alexandru Filip, adv. în Abrud, membru al comitetului național. A lăsat o fundațiune de 10.000 fl.

Cronica zilei.

Sibiu, 21 Aprilie n. 1900.

Christos a înviat!

Doim cetăților, amicilor și binevoitorilor fiii noștri

Serbătorii fericite!

Redacțiunea.

Din cauza sfintelor serbătorii ale „Învierii Domnului”, numărul proximal al foii noastre va apărea numai Mercurii seara.

Memento. 22 Aprilie: Banca de asigurare „Transilvania”, adunare generală în Sibiu.

23 Aprilie: Serată musicală-teatrală în Tievaniul-mare. — Concert și teatru în Săliște (Sibiu), dat de meseriașii români. — Teatru în Orăștie, dat de meseriașii români. — Petrecere declamatorie-teatrală în Criș, în favorul fondului parohial. — Concert în Sebeșul-săcesc.

24 Aprilie: Despărțământul Făgăraș al reu. inv. gr.-cat., adunare generală în Pintie. — Producțiune teatrală în Farău în favorul bisericii gr.-cat. — Întrunire agricolă în Ilimbav. — Concert în Alba-Iulia. — Producțiune musicală în Făgăraș. — Concert în Hunedoara.

25 Aprilie: Omitetul despărțământului Sătmăr al „Asociațiunii”, ședință în Șipești.

29 Aprilie: Adunarea generală a despărțământului Mediaș al Reuniri inv. gr.-cat. din arhidieceză. — Ședință festivă a elevilor seminarului teologic-pedagogic din Arad.

Suplementul „Tribunei”. La nr. 1 de azi (nr. de Paști) alăturăm ca supliment „Tribuna Literară” cu următorul interesant și bogat cuprins:

Din moarte la viață... vis și realitate, de Ascanio.

La Paști, de Velutia Lazăr de Purcărești.

Din inimă, poezii de Ioan Sourtu.

Încă un om ideal, cu ilustrație, de Iosif Sterea Șulufiu.

???, poezie de Smara.

In noaptea Învierii, schiță sibirană, de V. Corolenco, trad. de Viorica.

Aceluiași, poezie de Elena din Ardeal.

Cugetări, de Smara.

A simfoni românește, satiră politică națională, de Ascanio.

Regrete, de Nic. A. Tempeanu.

Felurimi.

Glume.

Repede alergă Cornelia să vadă cine-i.

O damă elegantă ședea în trăsură, și întreba:

— Departe e castelul?... Ear' când vîzî tresărire fetei, adause cu un suris mândru:

— Sînt mireasa d-nului baron... Învierea!

Un vînt răcoros dinspre codru mișcă flăcările luminilor de cerea din mâinile țeranilor. În turnul bisericii se ceartă toaca și clopotele pentru întăritate. Departe în sat peste vale cîntă cocoșii... o dungă de lumină roșie se ivește departe la marginea boltei senine... totul respiră nimbul divin al înaltei serbătorii.

„Domnul puterilor... cîntă corul... și din întreaga cântare pîtrunde mai clar și dulce o singură voce, și doi ochi mari plutește în lacrimi, ear' mâinile înclătate apasă o biată inimioară ce se sbate atît de zădărnice...”

Cînd se isprăvi Învierea, Cornelia egi antîiu din biserică. Repede ca gonită de cineva luă ulița de-alungul pîn' ajunse acasă. Voia tocmai să intre în coridor, cînd rîsună dela marginea pădurei apropiate slab și chemător: Cu-ou! Cu-ou!

Nehotărîtă stătî un moment pe gînduri.

Apoi își strînse paltonul mai bine, trase pălăria pe frunte și trecînd repede prin grădină, deschise ușa din dos, și trecî pînă la capăt.

Cu pași trăgînați, copleșită de gînduri triste, mergea cu capul plecat, neluînd în seamă nici frumusețea dimineții, ciripitul vesel al paserilor, nici florile gingașe pe cari le călca nepăsătoare.

Oftînd din greu se opri la marginea pădurei, și căzî în genunchi ascunzînd fața în brațele răzimate de trunchiul unui uriaș goron căzut la pămînt.

Di Dr. Ioan Rațiu, presidentul partidului național român, se află în convalescență. Vestind aceasta ne asociem la bucuria amicilor și cunoșcîtorilor sei, că i-a succedat învinge puterea morbului, și i-a dorim deplină însănătoșare.

Din partea familiei dlui Rațiu se exprimă pe această cale mulțumită sinceră tuturor acelor cari, în scris ori în persoană, s'au interesat de starea bolnavului.

Concertul Reuniunii de muzică. După-cum sîntem informați Reuniunea română de muzică din Sibiu își va aranja concertul în seara de Duminecă Tomai. Programul concertului se va publica în proximele zile.

Daruri de mare valoare „Academiei Române.” „Academia Română” aduce cele mai călduroase mulțumiri: Părintelui Andrei Ghidui, protopop al Caransebeșului, pentru următoarele două volume manuscrise pe cari le a dăruit acestei instituții:

a) Octoich slavonice, scris pe pergament, în secolul XIII, avînd 162 foi;

b) Ciaslov și octoich, scris românește la 1693 și 1695 de Vasile Sturdza Moldoveanul Dascălul, la mănăstirea Plosca,

și dlui arhitect A. Locome du Nouy, pentru următoarele daruri făcute colecțiilor ei:

1. Învățtură și povățuire spre folosul zugrăvitorilor, tălmăcită după Erminele lui Panselin și Teofan, un volum manuscris de mare însemnatate, dela finea secolului XVIII.

2. Archeological Researches in Palestine during the Years 1873-1874, de C. Clermont-Ganneau, vol. I, Londra 1899.

Bibliotecii populare. Azi a apărut nr. 15 de Paști al „Foii Poporului” cu cuprins bogat și felurit. Acest număr, precum și cele 2-3 anterioare se pot numi nri ai bibliotecilor populare, de oare-ce în ele s'au dat tot ce e de lipsă la înființarea astorfel de bibliotecii: s'a arătat la loc de frunte folosul științei de carte și al bibliotecilor, apoi s'a arătat cum e a se proceda la înființarea unei biblioteci și s'a dat, ca model, regulamentul bibliotecii din Tievaniul-rom. Înființată la stăruință harnicului învățător G. Măican. Regulamentul se termină în numărul de azi.

Mai restază un catalog de cărți, potrivite pentru biblioteci, care va urma în numărul viitor.

„Foia Poporului” și-a împlinit una din datorințele sale, stăruind și dînd povește pentru înființarea de biblioteci. Noi rugăm inteligența noastră a sta în ajutorul acestei foi, îndemnînd poporul la cultivarea de sine. Îndrumări potrivite se află în numărul din urmă al „Foii Poporului”, asupra căreia atragem atenția.

Notar în ceroul Oiejdii, la care aparține și opidul Ighiu, a fost ales Ioan Papp cu 33 voturi contra celor 20 voturi date pentru candidatul Andrei Silviu.

Pensionări în masă. Comandantul regimentului de infanterie nr. 60 din Agria, împreună cu încă un colonel, un subcolonel, trei căpitani și doi supralocotenenți au fost puși la pensie toți deodată. Casul a produs mare senzație în oraș.

Fusese și „el” la Învier, Eugen; din departe zărise prin întunecul fîlăit paltonului său cenușu, apoi văzuse fața lui palidă și ochii schinteietori — de fericire — îndreptându-se spre dînsa. — Sau nu era fericire în ochii lui? Privirea lui părea mai mult a impuțare serioasă și tristă...

O! el nu știa...

Plîns convulsiv voia să-i sfîșie inima... ear' deasupra ei freametul lin al frunzișului tîner părea că vrea să o mîngăie.

Dulce era glasul lui....

Cornelie!!!

Un fulger din cerul senin se fie lovit drept înaintea ei, și ea nu s'area atît de repede în sus.

Un moment nehotărît involuntar se întoarse, ca să fugă...

Apoi, tremurînd, cu ochii închiși se pomeni în brațele cari se întinseseră spre dînsa cu nespuse dor...

— Eugen! Tu ești?

Dar... Ea?... Dora?... — Cum? Tu știi?... Nu a călcat pragul casei noastre. Și Eugen făcî un gest de scîrbă.

— Sărută-mă — și mîne să ne fie logodna, ângerul meu! Vrei?

— Dară doamna baroneasă.... mama ta....

— Va fi nefericită ca și mine de nu te învoești. Căci te iubește nespuse de mult pe tine, care ai fost mîntuirea mea!

Și a doua zi de Paști Cornelia și-a ținut logodna, nu cu învățătorul vîdov, ci cu Eugen, pentru-că preotului i-a convenit Eugen și mai mult.

Dela „Academia Română.” Mercuri s'a făcut alegerea unui membru ordinar în locul răposatului Alexandru Roman, fost profesor la universitatea din Budapesta.

Candidați au fost d-nii Ioan Bîanu, bibliotecarul „Academiei” și Ioan cavalier de Pușcariu, fost membru la curtea de casație (Curie) din Budapesta. Au fost trei voturi la care ambii candidați au primit câte 15 voturi; după regulamentul „Academiei”, la a treia votare a fost proclamat membru cel mai în etate, anume dl Ioan cavalier de Pușcariu.

Membru corespondent a fost ales poetul George Coșbuc.

Medic român în Basna. În cerul Basna, cu 15 comune, între cari și Dicio-Sănmărtinul, fiind vacant postul de medic și avînd a se face întregirea lui abia prin Maiu ori Iunie, comitele suprem a numit până atunci medic cercual substituit pe tînerul Dr. Eugen Porea din Basna.

Resmirită de Paști. În comuna Zămolty de peste Dunăre flăcări formază două partide ce se dușmănesc de moarte. Bătăi de calibru mai mic sînt luate de toate zilele între ei. La Paști însă dușmănia lor a istucnit în adeverată bătălie. În cursul jocului de a doua zi de Paști conducătorul uneia dintre partide a ras o palmă unui „dușman”. La aceasta, ca la semn înainte statorit, au alergat toți în curte și puși în două tabere au început operațiunile strategice. Cuțite, pari de gard, sape, lăstare și tot ce era de aflat prin curte formau armele de luptă. Sângele curgea pîrîu. Femeile au cerat să-i despartă, dar s'au ales și ele cu capetele sparte. Pe un tîner însurășel l-au jîngiat în inimă în vederea soției sale. Cînd a sosit la fața locului gendarmeria, douăzeci și doi flăcări zăceau în băltoace de sânge, parte morți deja, parte răniți de moarte.

Voii o superbă garnitură de masă? În vitrina prăvăliei Krassovsky din Sibiu (str. Cisnădiei) atrage admirația tuturor pasanților o admirabilă expozitie de obiecte, cari cu drept cuvînt emulează între olaltă în frumusețe, eleganță și valoare de mare preț. Este expozitia câștigurilor loteriei pentru Casa națională a „Asociațiunii” noastre. O mulțime de câștiguri în preț total de 25.000 coroane. Între toate acestea, mai mult sînt admirate obiectele cari formează câștigul principal (în valoare de 10.000 coroane): o garnitură de masă cu o jardiniară mare, 2 jardiniere laterale, 2 platouri pentru bomboane, 2 girandole și un complet serviciu de masă pentru 12 persoane, toate din argint masiv. Voii această minunată garnitură? Vă costă numai o coroană! Acesta e adecă prețul unui los la loteria Casei naționale a „Asociațiunii”.

Losuri se capătă la biuroul „Asociațiunii”, la toate băncile și librăriile românești, cum și la trafice. Sortirea se va face la 31 Maiu în Sibiu.

Catastrofă la o excursiune. Douăzeci studenți din Bingen (Germania) voiau să treacă Marți cu luntrea riul dintre Bingen și Rudesheim, fiind cu ei și un profesor-preot al lor. Isbită de lanțul unei ancore, luntrea a căpăt spărtură și vîzînd cu ochii se cufunda. Preotul a rostit o scurtă rugăciune și a dat studenților absolutiune, în timp ce luntrea se cufunda tot mai tare. După câteva secunde valurile riului au cuprins în sinul lor patrușprezece vieți. Cinci au scăpat.

Cel-ce fuge de biserică fugit se fie! Mercuri a răposat în Zenta fostul deputat dietal Ladislau Szabó, pe care preotul romano catolic n'a voit să-l înmormînteze, fiindcă după introducerea căsătoriei civile sa căsătorit a doua-ora și a trăit vieață conjugală fără să se fi cununat cu soția s'a conform canoanelor biserice. A trebuit să fie înmormîntat prin preotul reformat.

Teatru în Nădlac. Tinerimea română din Nădlac sub conducerea inv. Georgiu Petrovici invită la producțiunea teatrală împreună cu dans, ce o va aranja Luni, a doua zi de Paști, în sala casei comunale, în favorul bibliotecii populare ce e a se înființa în Nădlac. Începutul la 8 ore. Intrarea 80 cr., 60 cr. și 40 cr. Se va juca „Ruga dela Chislașu” comedie populară de Iosif Vulcan.

Incendiu cu moarte. În Bărla-Uffalu a mistuit alaltăieri aproape întreagă comuna. Peste șezeci de case, aproape o sută de clădiri economice, mare cantitate de bucate și mulțime de animale domestice au căzut pradă focului. O bătălie femeie bătrână și oarbă încă și-a aflat moartea în flăcările terribilei năpaste.

Concert. Mîne, Duminecă, 22 Aprilie n. va concerta capela națională a lui Albert Roth în restaurațiunea Kantlehner.

Pentru redacție și editură răsponeabil: Andrei Balțeg. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

Casă cu prăvălie de închiriat.

În comuna Zalatzna, comitatul Albei-inferioare, în strada principală, lângă piață, este de a se închiria din 1 Octomvrie 1900, o casă cu prăvălie (băcanie) și 6 odăi, antișambră, două bucătării, pivniți mari pentru vin, grajd, șopron, grădină mare etc.; se potrivește și pentru hotel. Localul de prăvălie cu 2 odăi etc. se închiriaza eventual și deosebit, precum și locuința constatătoare din patru odăi, antișambră etc.

Informațiuni detaliate la **Ida Pipoș** în Sibiu, strada Honterus nr. 15. [185] 3-3

Un practicant pentru comptoir

află aplicație momentană. Salar lunar 60 coroane. [148] 2-3

Rugărilor provăzute cu documente sînt a se adresa la subscrisa

„Consum”,

societate comercială pe acții în Blaj.

C. CLEMT,

fabrică de jaluși

Braunau în Boemia,

recomandă nouele sale jaluși, rulete și obloane de lemn, de 6 ori premiate. [114] 3-5

Preț-curenturi gratis.

Agenți

pentru mușterii privați se caută pretutindenea.

Prima fabrică de mobile în Sibiu

Fritz W. Elges,

Fabrica: strada Sărei nr. 37.

Telefon 37.

Deposit: str. Cisnădiei nr. 30.

Telefon 46.

Cel mai mare stabiliment de mobile pentru

SALON,

REFECTOR,

DORMITOR.

Numai fabricate proprii, în tot felul de stil, sau după desemnuri.

Aranjează locuințe întregi.

Specialist pentru lucrări bisericești orientale:

fruntare, altare, străni, pictură bisericească etc. etc.

Mobilier pentru școli și aranjament intern pentru biserică nouă.

Primește lucrări pentru edificii și montări de localuri, hotel, cafele, decorațiuni de tot felul etc. [169] 24-50

Liferant al căilor ferate ungare.

Important pentru toți!

Prin scutirea legală de dare a benzinelui pentru lucrări industriale, precum și pentru economie este renumitul nostru

motor original „Otto”

pentru benzin

cea mai ieftină putere motorică

Langen & Wolf,

fabrică de motor,

Viena, X., Laxenburgerstrasse 53.

Locomobilul benzin „Otto”

este cea mai bună și cea mai ieftină putere motorică, pentru ori-care economi.

Fără mașinist, fără schintei, fără nici un pericol de foc.

Informațiuni, prospecte etc. gratis.

[159] 41-52

Representant pentru Transilvania: Andrei Török, fabrică de mașini agricole, Sibiu

La ordinul prea înalt al Maiestății Sale ces. și reg. apostolice.

A XXXIII-a loterie de stat ces. reg.

pentru scopuri de binefacere civile în jumătatea aceasta a monarhiei.

Această loterie de bani,

unica concesionată prin lege în Austria,

conține 16.514 câștiguri în bani gata

în sumă totală de 410.000 coroane.

Câștigul principal face

200.000 cor. în bani gata.

Sortirea se va efectui irevocabil la 7 Iunie 1900.

Un los costă 4 coroane.

Losuri se capătă la secția loteriilor de stat în Viena, I., Riemergasse 7, la colecturile de loterie, în trafice, la oficiile de dare, de poștă și telegraf și la cele ale căilor ferate, în zaraferi (case de schimb) etc., planuri pentru vînzătorii de losuri gratis

Losurile se trimit scutite de porto postol.

Dela direcțiunea venitelor loteriilor ces. reg.

Secțiunea loteriei de stat.

Important pentru economii nostri.

Cele mai bune semente
se găsesc la societatea comercială românească:

„CONCORDIA“

în Sibiu, Alba-Iulia și Făgăraș.

Economii vor găsi aici îndeosebi semente bune de:
luferă franceză, italiană și indigenă (din țara noastră),
trifol francez și indigen — napi roșii și galbini,
apoisemăntă de ierburi, verdețuri și florării de toate felurile.

Mare deposit
de peatră vânetă pentru stropitul viilor și papură americană pentru legat.

[139] 3-5

Prețuri foarte moderate!

Important pentru economii nostri.

Cel mai mare câștig: 1 milion coroane.

Au sosit noii numeri de noroc!

Deci:

[142] 2-6

„Cine cutează,
acela câștigă!“

**„Ceea-ce perzi în o minută
Nu-ți poate reda nici vecinicia“.**

Prima tragere
deja

la 17 Maiu st. n.

Un los întreg fl. 6.— sau lei 12.75
O jumătate los » 3.— » 6.40
Un pătrar de los » 1.50 » 3.20
A opta parte » —.75 » 1.50

Sibiu, Piața-mare nr. 1.

Iacob L. Adler & fratele,

colector principal al loteriei de clase r. u. priv.

Vanilie gratis!

Cafea, teă, în săculețe de postă de 5 chile,

acelitate, franco.

Prețuri ieftine

In Triest ori Hamburg. — Sortele cele mai nobile existente:

5 chigr. cafea San-Salvador fl. 6.43
5 chigr. Cuba sau Gold-Java „ 6.42
5 chigr. Port. Perl.: cea mai bogată în aromă „ 7.67
5 chigr. Menado „ 8.41
5 Ceylon „ 8.41
5 chigr. Cuba, specialitate „ 8.91

La cafea poate fi pachetat:
1/4 chigr. teă Sou-chong „ fl. —.90
1/4 chigr. teă rusească de familie „ 1.05
1/4 teă mestecată de Quarnero de sorte cele mai nobile „ 1.30

La fiecare din acestea se adaugă gratis 2 suluri de cea mai fină vanilie Bourbon.

R. Rutter & Co., Fiume.

Poame sudice, urez, legumi, vinuri italiene, spaniole și grecești în cel mai bogat asortiment.

[132] 2-10

Preț-curent gratis și franco.

Despărțământul de postavuri

al firmei

Kastner & Öhler în Graz

dispune de

cel mai bogat asortiment

de

postavuri stiriene veritabile.

Fabricate din lână ourată pe garanță, recunoscute ca cele mai bune.

[86] 13-26

Stofe de modă, stofe negre și vinete pentru haine de bărbați.

Mustre franco.

500 florini

plătesc celui-ce va mai căpăta vre-odată durere de dinți ori fi va mirosi gura după-ace va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). Erezii A. Bartilla (E. Winkler), Viena 19/1. Sommergasse 1. — Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco; în Sibiu: la farmacia „Vultur“ a lui C. Müller (Piața-mare), farmacia Heinrich (Piața-mică nr. 27), farmacia Molnar (strada Cisnădiei nr. 59) și la parfumeria Meltzer (strada Cisnădiei și strada Gușteritei).

[16] 7-10

**Conspectul
tuturor celor 50.000 câștiguri.**

Cel mai mare câștig în cazul cel mai norocos e

1.000,000 Kronen.

Special sind die Gewinne wie folgt eingeteilt.

	Kronen
1 Prämie mit	600000
1 Gew. i	400000
1 „	200000
2 „	100000
1 „	90000
1 „	80000
1 „	70000
2 „	60000
1 „	40000
5 „	30000
1 „	25000
7 „	20000
3 „	15000
31 „	10000
67 „	5000
3 „	3000
432 „	2000
763 „	1000
1238 „	500
90 „	300
31700 „	200
3900 „	170
4900 „	130
50 „	100
3900 „	80
2900 „	40
50,000 Gew. u. Pr. im Betrage	13.160,000

Bilet de comandă spre folosire.

St. d. A. Török & Comp., colectori principali Budapesta.

Rog să trimiteți pentru I. cl. losuri originale de ale loteriei de clasă reg. ung. priv. conform planului oficial.

Prețul în cor. } îl veți încasa cu rambursă } A se sterge ceea-ce }
urmează cu semnătura postaiă. } nu e de lipsă.

Adresa casă.

În piața Hermann

dela 15 Aprilie, sărbătorile de Paști,
de dimineața dela 10 ore până seara la
10 ore este deschis în fiecare zi:

panopticul și museul anatomic
de primul rang

al lui Vilhelm Winter din Timișoara.

Asemenea și două tablouri nouă de bătălii între Buri și Englezi
în Transvaal, aduse acum de curând din München.

În Sibiu de prima-dată.

Acest panoptic e înzestrat cu figuri omenești de cea în mărime
naturală și puse în mișcare prin aparat mecanic. Grupuri istorice și
rasse omenești din toate părțile lumii. Busturi de personaje renumite,
între cari regi și împărați. O veritabilă mumie peruană etc.

Un bogat museu anatomic, constând din multe sute de preparate
și figuri de cea. O panoramă grandioasă cu 100 ochianuri de cea
mai nouă invențiune.

Museul anatomic în zile de Luni e deschis numai pentru dame.

La panoptic și panoramă intrarea e 30. cr de persoană, pentru
băieți sub 10 ani și pentru militari fără șarge 15 cr.

Museul anatomic e deschis numai pentru oameni în vîrstă, în-
trarea 20 cr. de persoană.

Cu distinsă stimă

[150] 1-3

Vilhelm Winter.

Pentru sărbătorile de Paști
te rog, convinge-te,
fie și numai prin o mică probă,

că cele mai fine liqueruri în mai mult de 40 soiuri și
de enalitate escelentă se capătă, pe prețuri moderate, la

prăvălia de spirtuoase în mare și în detail

a lui [126] 6-6

Heinrich Rieger

7, strada Gușteritei în casa numărul șapte.

Mă rog, înseamnă-ți bine numărul casei: șapte.

Zacherlin

Nu în cutie!

Veritabil numai în sticlă!

(cu numele „Zacherlin“)

[138] 1-10

Acesta e

adevărat, sigurul, radical ajutor contra ori-cărei plage de insecte.

Se poate procura în Sibiu la domnii:

Julius Ballmann
Johann Billes
F. Binder
„Concordia“, societate
comercială pe acții.

Ludwig Fuchs
A. R. Grell
G. W. Grohmann
Gustav Gürtler
Ludw. Gürtler

Friedrich Homm
Franz Jahn Söhne
Gustav Kessler
Carl Kirschner
Joh. Mih. Klein

Ludwig Kurowsky
J. B. Misselbacher
F. C. Molnar, apotecar
F. A. Reissenberger
Rudolf Schuster

Josef Schwarz
Franz J. Wagner
Aurel Simion
Wilh. Wazek
Josef Zimmermann.

In Orăștie la domnii:

C. Dahinten, Fritz Eisenmenger, J. Holtitzer, Németh János, Frdr. Schuleri, N. Vlad, apotecar, Ioan I. Vulcu, Gust. Zobel, M. & G. Zobel

In Elisabetopol la domnii: Gustav Mühlsteffen.

În Făgăraș la domnii: Joh. P. Hermann, J. János, Alex. Nehrer, Remus G. Romonczai, apotecar, Frz. Kössler, Heinrich Schul, J. Fleissig.

In Cisnădie la domnii: Gust. A. Binder, Mathias Michael, Consum-Verein.

In Mediaș la domnii: Carl Breckner, Joh. Buresch jun., Friedr. Jos. Guggenberger, Fritz Hesmann, Jul. Ipsen, Martin Schemmel.

In Sebeșul-săseșc la domnii: Jos. Baumann, J. Ludw. Binder, Heinr. F. Conrad, Jos. Fabritius, Jos. J. Gross, W. Lederhiger, Jos. Onifiu.

In Cohalm la domnii: E. Victor Melas, apotecar, Ernst Wolf — În Șercaia la domnii: F. Schnell, Heinr. Schul.

In Sighișoara la domnii: J. B. Misselbacher sen., Jos. B. Teutsch.

Deposite se află în toate localitățile din Transilvania acolo unde sunt afișate placate despre Zacherlin.